

Rtyně v Podkrkonoší

Kraj: Královéhradecký

Správní obvod: Trutnov

Nadmořská výška: 405 m n. m.

Počet obyvatel: 2 900

Adresa URL: www.rtyne.cz

Okres: Trutnov

GPS souřadnice: 50.505232N, 16.071867E

První pís. zmínka: 1367 (657 let)

PSČ: 542 33

Historie obce Rtyně v Podkrkonoší

První písemná zpráva o Rtyni se datuje rokem 1367. V té době již patřila k největším obcím v okolí.

Nynější název obce je Rtyně. V okolí však říkají nejčastěji Rtina. Ve starých dobách říkalo se Hertyně. V listu, vydaném Jiřím z Poděbrad rychtářem Vaninovi dne 11. 11. 1456, píše se ze vsi Hrtiny. V "Babičce" píše Božena Němcová "v Hertinském lese".

Vyložit původ jména Rtyně je opravdu těžké. Profesor Dr. J. V. Šimák myslí, že ves je pojmenovaná podle potoku, u něhož byla založena. Praví: "Tento výklad je dohad, poněvadž všechny tři Rtyně v Čechách /u Jaroměře, u Biliny pod Rudohořím/ leží v kraji pozdě kolonizovaném, kde názvy vod lze mít za starší než názvy osad." Dopis ze dne 7. 4. 1932.

Dále píše 15. 4. 1932, že po dotaze u Dr. Smetánky, profesora ČS university, známého filologa, co znamená slovo "Rtyně", může odpovědět, že základem jména toho je kmen, jenž je ve slově "ret" - "rtu". Možno utvořit i ženské jméno "Rta". Z té je jméno přivlastňovací - Rtin. Také se může dáti ke kmeni přípona -yně /bóh - bohyně/, tedy i Rtyně.

Jméno Hertyně poukazovalo by také na německý původ. Jistě mezi prvními osadníky zdejší obce byli Němci, možná i sám podnikatel /parcelář/ mohl být Němcem a jméno mohlo vzniknouti ze jména Herte - Herta.

Výnosem ministerstva vnitra roku 1931 byla obec nazvána Rtyně v Podkrkonoší. Statut města získala v roce 1978. V roce 1996 jí byl udělen městský znak a prapor.

Nález černého uhlí na Jestřebích horách koncem 16. století výrazně ovlivnil život a způsob obživy obyvatel. Zemědělský charakter obce však i nadále trval. O tom, že sedláci měli ve Rtyni a okolí významné postavení svědčí skutečnost, že zde bylo centrum selského povstání v roce 1775. V jeho čele stál rtyňský rychtář Antonín Nývlt - Rychetský. Hornictví i selské povstání dnes připomínají stálé expozice v městském muzeu.

